

GJ-052047

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) Examination

March / April - 2019

MAOOC-202 : Sanskrit

(Poetics & Dramaturgy)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક કારિકા સમજાવો : ૮
- (૧) ન હિરસાદ્રતેકષ્વિદર્થઃપ્રવર્તતે !
- (૨) તત્ર વિભાવાનુભાવવ્યાભિચારિસંયોગાદ્રસનિષ્પત્તિઃ ।
- (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક નોંધ લખો : ૬
- (૧) રસ સંજ્ઞા
- (૨) સ્થાયીભાવો
- ૨ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક વાદની સમીક્ષા કરો : ૮
- (૧) શ્રી શંકુકનો અનુકૃતિ - અનુભિતિવાદ
- (૨) ઉપચિતિવાદ
- (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક નોંધ લખો : ૬
- (૧) બ્રહ્માનંદ સહોદર
- (૨) ગમ્ય-ગમકભાવ
- ૩ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એકની સમીક્ષા કરો : ૮
- (૧) ભટ્ટનાયકનો ભુક્તિવાદ
- (૨) અભિનવગુપ્તનો અભિવ્યક્તિવાદ
- (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક નોંધ લખો : ૬
- (૧) ભટ્ટનાયકનું સાધારણીકરણ
- (૨) ભાવકત્વ - ભોજકત્વ
- ૪ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક દોષને ઉદાહરણ સહિત સમજાવો : ૮
- (૧) અવાચક કાવ્યદોષ
- (૨) શ્રુતિકષ્ટ કાવ્યદોષ
- (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક નોંધ લખો : ૬
- (૧) શૌર્યાભરણ
- (૨) હીનતા-દોષ

- (૧) આચાર્ય ભરતે નાટ્યશાસ્ત્રમાં કેટલા રસો વર્ણવ્યા છે ?
- (૨) ૪૯ ભાવોમાંથી કેટલા રસો નિષ્પન્ન થાય છે ?
- (૩) સ્થાયીભાવોની સંખ્યા કેટલી ?
- (૪) શંકુકના મતે ‘નિષ્પત્તિઃ’ શબ્દનો અર્થ કયો છે ?
- (૫) આચાર્ય ભરતમુનિના નાટ્યશાસ્ત્રના છઠ્ઠા અધ્યાયનું શું નામ છે ?
- (૬) અસંભવ કાવ્ય દોષની વ્યાખ્યા આપો.
- (૭) વિજહુસ્તસ્યતાઃ શોકમ્ । – આ દ્રષ્ટાંત કયા દોષનું છે ?
- (૮) આચાર્ય ભામહે દોષવાળા કાવ્યને શું કહેલ છે ?
- (૯) આચાર્ય ભામહે ‘કાવ્યાલંકાર’માં કેટલા દોષ નિરૂપ્યા છે ?
- (૧૦) વચન ભેદ દોષનું દ્રષ્ટાંત સમજાવો.
- (૧૧) વ્યભિચારીભાવોનું બીજું નામ શું છે ?
- (૧૨) હાસ્યરસનાં અધિષ્ઠાતા દેવ કોણ છે ?
- (૧૩) વ્યભિચારીભાવોની સંખ્યા કેટલી ?
- (૧૪) આચાર્ય ભામહે કાવ્યાલંકારના કયા પરિચ્છેદમાં કાવ્યદોષો વર્ણવ્યા છે ?